

Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle vesihuoltoasiaa koskevasta valituksesta, Nurmijärvi

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 13.01.2026 § 7
654/11.02.01/2025

Valmistelija

Halonen Emmi, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Asia

Helsingin hallinto-oikeus on pyytänyt 8.12.2025 päivätyllä läheteellä 7457/2025 Keski-Uudenmaan ympäristökeskukselta lausuntoa [REDACTED] valituksen johdosta viimeistään 2.2.2026. Lausunnon lisäksi pyydetään toimittamaan kaikki valituksenalaisen päätöksen perusteena olevat asiakirjat sekä ilmoittamaan milloin valittajat ovat saaneet valituksenalaisen päätöksen tiedoksi.

Valituksenalainen päätös

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta on päätöksellään 30.9.2025 § 105 antanut [REDACTED] vesihuoltolain (119/2001) 29 § mukaisen määräyksen liittää kiinteistöllä [REDACTED] sijaitseva asuinrakennus Nummimäen vesiosuuskunnan jätevesiviemäriverkostoon kuuden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Määräyksen tehosteeksi on asetettu vesihuoltolain 30 § ja uhkasakkolain (1113/1990) 6 § mukaisesti 6000 euron uhkasakko.

Valitus

[REDACTED] ovat tehneet Helsingin hallinto-oikeuteen valituksen päätöksestä. Valitus koskee ympäristönsuojeluviranomaisen antamaa määräystä liittää kiinteistöllä sijaitseva asuinrakennus vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin. Valittajat vaativat, että kiinteistölle [REDACTED] on myönnettävä vapautus liittämismääräyksestä vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin, vähintäänkin määräaikaista.

Valituksessa ja sen perusteluissa [REDACTED] esittävät mm. seuraavaa:

Kiinteistön jätevesijärjestelmä täyttää ympäristönsuojelulain 11§ ja haja-asutusalueen jätevesiasetuksen vaatimukset. Kiinteistöllä on umpisäiliö ja kolme sakokaivoa, jotka tyhjennetään määräajoin ja samalla ne tarkistetaan. Nurmijärven kunnan ympäristölautakunta on hyväksynyt ne 9.5.1989. Järjestelmä on juuri sellainen, jota esimerkiksi Vesiensuojeluyhdistyksen Liitto on vaatinut arvokkaille pohjavesi- ja ranta-alueille. Kiinteistöltä on lähimpään vesistöön matkaa yli kaksi kilometriä.

Valituksessa korostetaan, etteivät valittajat pysty taloudellisesti mitenkään liittymään vesiosuuskuntaan. Talo jouduttaisiin myymään ja samalla tuhoutuisi kymmenien vuosien työ kerralla ja valittajat joutuisivat muuttamaan vuokralle.

Valittajien taloudellisesta asemasta on vuonna 2022 annettu Keski-Uudenmaan ympäristökeskukselle tarkka kirjallinen selonteko. Pankki on ilmoittanut vuonna 2019 kiinteistön katon korjaamiseen tarvittavasta lainasta käytyjen neuvottelujen yhteydessä valittajille, että heidän eläketuloillaan ei pankin lainarahan saanti tulevaisuudessa ole mahdollista, ennen kuin velan määrä on huomattavasti pienentynyt. Valittajien lainamäärä ei ole alentunut merkittävästi ja pankkien nykyiset lainaehdot vielä kiristyneet entisestään eli valittajilla ei ole mahdollista saada pankilta lisälainaa vesiosuuskunnan liittymiskustannuksiin. Vesiosuuskuntaan

liittymiskustannukset tulevat olemaan yli 40 000 euroa (liittymismaksu 13 500 euroa ja putkenvedot talon alta lattian purkuineen korjauksineen 36 000 - 38 000 euroa). Annetuista tiedoista selvisi kyllä, ettei valittajilla ole taloudellista mahdollisuutta liittyä Nummimäen vesiosuuskuntaan. Tätä tosiasiaa ei ole Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksessa huomioitu millään tavalla. Vaikka vesilain (tarkoitettu vesihuoltolain) 11§ todetaan selvästi, että vapautus liittämismuutoksen toteuttamisesta on myönnettävä, jos liittäminen verkostoon muodostuisi kiinteistön omistajalle tai haltijalle kohtuuttomaksi, kun otetaan huomioon kiinteistön vesihuoltolaitteiston rakentamisesta aiheutuneet kustannukset, liittämisen aiheuttavat kustannukset, vesihuoltolaitoksen palvelujen vähäinen tarve tai muu vastaava erityinen syy ja kiinteistön jätevesien johtaminen ja käsittely voidaan järjestää ympäristönsuojelulaissa säädettyjen vaatimusten mukaisesti.

Valittajat asuvat kiinteistöllä kahdestaan ja ovat jo suhteellisen iäkkäitä, 77 ja 71-vuotiaita, joten jätevesienkin osalta on erittäin vähäinen tarve Nummimäen vesiosuuskunnan palveluille.

Vesilain (tarkoitettu vesihuoltolain) 11§ toisessa momentissa todetaan; vapauttaminen ei saa vaarantaa vesihuollon taloudellista ja asianmukaista hoitamista vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella. Nummimäen vesiosuuskunnalla on todistustaakka kertoa, miten valittajien kiinteistön poisjäänti osuuskunnasta vaarantaisi vesihuollon taloudellista ja asianmukaista hoitamista vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella. Valittajat ovat useita kertoja vaatineet Nummimäen vesiosuuskuntaan antamaan taloudellista selvitystä. He ovat kieltäytyneet antamasta niitä. Myös osuuskunnan sivuilla on salattu liikevaihdon, edellisen tilikaudentulosta eikä mitakaan taloustietoja ole näkyvissä eli todellisuus on, ettei valittajien poisjäänti osuuskunnasta vaaranna sen toimintaa millään tavalla.

Esittelijä

ympäristötarkastajaSirpa Sorsa, vs. ympäristövalvontapäällikkö

Päätösehdotus

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää antaa valituksen johdosta Helsingin hallinto-oikeudelle seuraavan lausunnon.

Lausunto

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta katsoo, että valitus on hylättävä. Hylkäysperusteina viitataan asian ratkaisussa 30.9.2025 § 105 annettuihin perusteluihin ja esitetään lisäksi seuraavaa:

Valituksenalaisessa päätöksessä ei ole ollut kyse kiinteistön liittämismuutoksen toteuttamisesta ja sen edellytysten harkinnasta vesihuoltolain 11 § mukaisesti, vaan olemassa olevan liittämismuutoksen toimeenpanosta. Kiinteistö sijaitsee Nummimäen vesiosuuskunnan vahvistetulla toiminta-alueella sekä tilastollisella taajama-alueella, joten sitä koskee vesihuoltolain 10 § mukainen liittämismuutoksen toteuttaminen vesiosuuskunnan jätevesiviemäriin. Kiinteistölle ei ole myönnetty vesihuoltolain 11 § mukaista vapautusta liittämismuutoksesta. Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen ympäristövalvontapäällikkö on antanut vapautushakemuksesta jätevesiviemäriverkostoon liittämismuutoksen osalta kielteisen viranhaltijapäätöksen 31.8.2018 § 9. Kiinteistön omistajat valittivat päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen, joka 6.9.2019 päätöksellään (19/10563/5) hylkäsi valituksen. Kiinteistön omistajat toimittivat hallinto-oikeuden päätöksestä valituslupahakemuksen korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jonka Korkein hallinto-oikeus hylkäsi päätöksellään 2.12.2020 (4491/1/19). Kiinteistön omistajat hakivat samoilla perusteilla uudestaan

vapautusta Nummimäen vesiosuuskunnan jätevesiviemäriin liittymisestä 18.1.2021 ja Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen ympäristövalvontapäällikkö on antanut hakemuksesta kielteisen viranhaltijapäätöksen 9.6.2022 § 7. Tästä päätöksestä ei ole valitettu hallinto-oikeuteen.

Ennen valituksenalaista päätöstä on vesihuoltolain 29 § 3 momentin mukaisesti 11.11.2022 pidetty neuvottelu, johon osallistuivat Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen, Nummimäen vesiosuuskunnan ja kiinteistön omistajan edustajat. Neuvottelussa sovittiin liittämissopimuksen teon ja kiinteistön jätevesiviemäriin liittämisen aikataulusta. Kiinteistöä ei ole neuvottelusta huolimatta liitetty osuuskunnan viemäriin eikä liittämissopimusta ole tehty, joten ympäristönsuojeluviranomainen on antanut asiassa velvoittavan määräyksen pykälän 1 momentin mukaisesti.

Valituksessa on vedottu vesihuoltolain 11 § mukaisiin kiinteistön vesihuoltoverkostoon liittämismahdollisuudesta vapauttamisen edellytyksiin. Voimassa olleen vesihuoltolain 11 § mukaan vapautus liittämismahdollisuudesta on myönnettävä, jos: 1) liittäminen verkostoon muodostuisi kiinteistön omistajalle tai haltijalle kohtuuttomaksi, kun otetaan huomioon kiinteistön vesihuoltolaitteiston rakentamisesta aiheutuneet kustannukset, liittamisestä aiheutuvat kustannukset, vesihuoltolaitoksen palvelujen vähäinen tarve tai muu vastaava erityinen syy; ja 2) vapauttaminen ei vaaranna vesihuollon taloudellista ja asianmukaista hoitamista vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella. Edellytyksenä jätevesiviemäriin liittämismahdollisuudesta vapauttamiselle on lisäksi, että kiinteistön jätevesien johtaminen ja käsittely voidaan järjestää ympäristönsuojelulaissa säädettyjen vaatimusten mukaisesti. Näiden edellytysten täyttymistä on arvioitu edellä mainituissa päätöksissä koskien kiinteistön liittämismahdollisuudesta vapauttamista (ympäristövalvontapäällikön viranhaltijapäätökset 31.8.2018 ja 9.6.2022, Helsingin HaO 6.9.2019). Kyseisissä päätöksissä on katsottu, että liittämismahdollisuudesta vapauttamisen edellytykset eivät täyty ja kiinteistö on liitettävä vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta toteaa kuitenkin vastauksena valituksessa esitettyyn, että liittämisen kohtuuttomuutta arvioitaessa on oikeuskäytännön perusteella otettava huomioon erityisinä syinä lähinnä kiinteistöön liittyvät, objektiivisesti havaittavissa olevat syyt, kuten rakennuskustannukset tai jätevesien vähäinen määrä. Kiinteistön omistajaan liittyvät henkilökohtaiset syyt, kuten omistajien taloudellinen tilanne, eivät voi olla ainoa peruste liittämisen kohtuuttomuudelle. Liittämisen kustannuksia on arvioitu vapautushakemusten käsittelyn yhteydessä, eikä niiden ole katsottu muodostuvan kiinteistön omistajille kohtuuttomiksi.

Ottaen huomioon kiinteistön käyttötarkoituksen ja varustelutason, ei sen vesihuollon tarvetta voida pitää vähäisenä.

Jotta vapautus liittämismahdollisuudesta voitaisiin myöntää, tulee kaikkien 11 § mukaisten vapautuksen myöntämisen edellytysten täytyä. Mikäli liittäminen ei muodostu vesihuoltolain tarkoittamalla tavalla kiinteistön omistajalle tai haltijalle kohtuuttomaksi, ei ole liittämismahdollisuuden kannalta merkitystä sillä, täytyvätkö muut pykälän mukaiset vapauttamisen edellytykset (vesihuollon taloudellisen ja asianmukaisen hoitamisen vaarantuminen tai jätevesien käsittely ja johtaminen ympäristönsuojelulaissa säädetyn mukaisesti).

Täytäntöönpano

Päätösote sekä valituksenalaisen päätöksen perusteena olevat asiakirjat /
Helsingin hallinto-oikeus

Päätös

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta hyväksyi ehdotuksen
yksimielisesti.